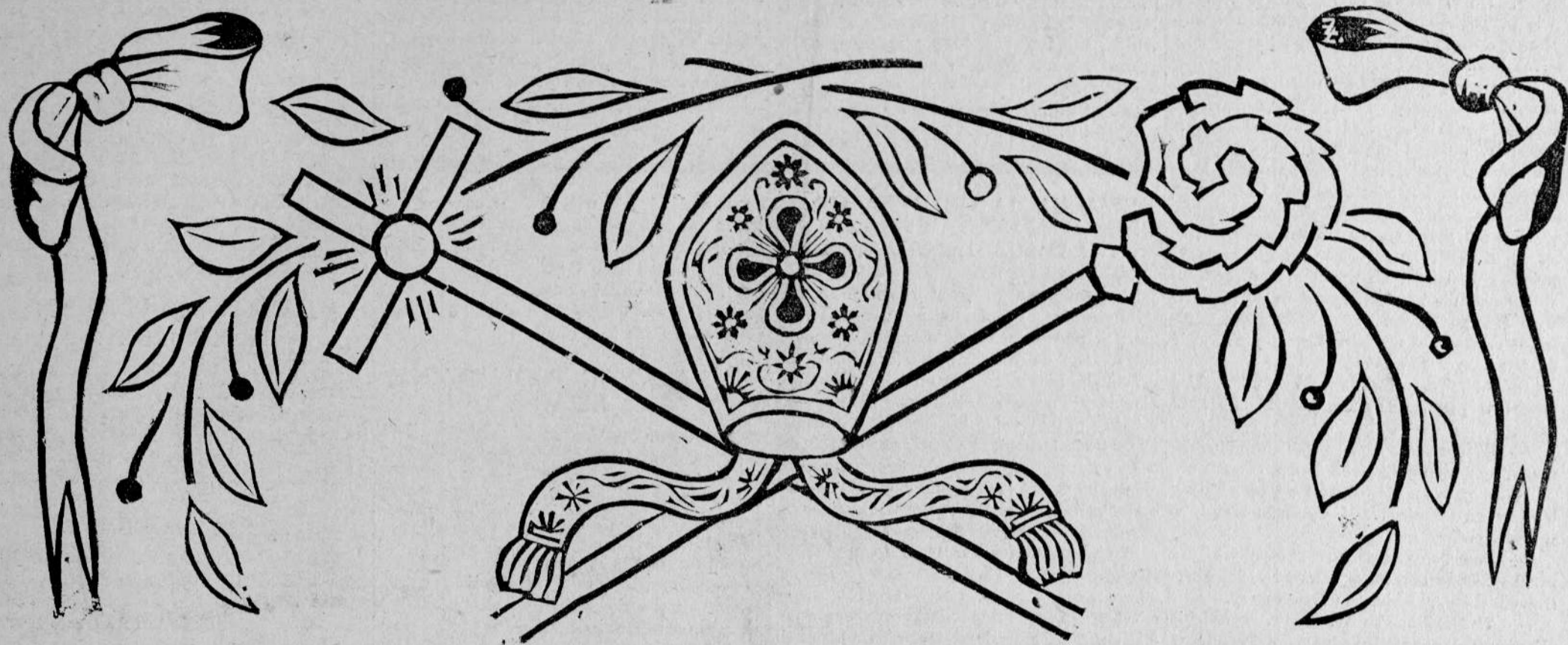

Głos Wąbrzeski

Nr. 56

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, sobota dnia 11 maja 1935 r.

Rok XVI

SERDECZNIE WITAMY

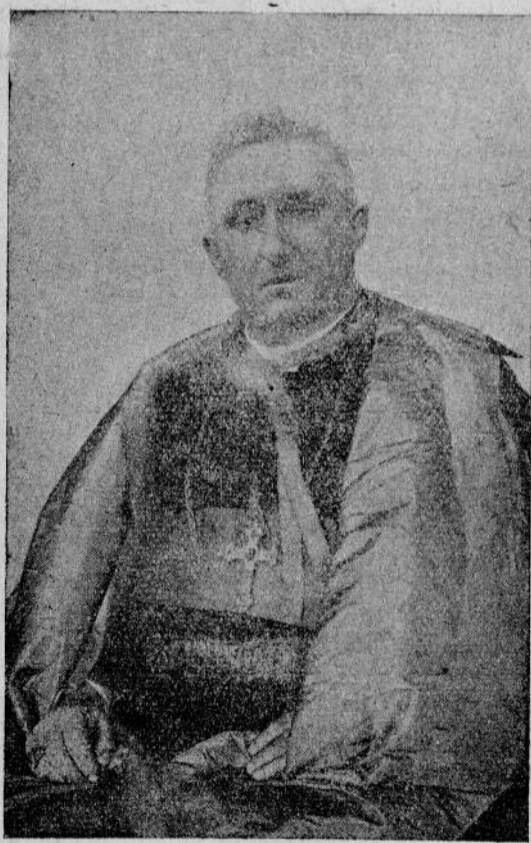
Naród Polski bodaj więcej, niż inne narody, zrósł się i zżył z Kościołem Katolickim, bo od zarania swych dziejów doznawał od Kościoła Kat. niezliczonych dowodów najtroskliwszej życzliwości i opieki.

W najcięższych przeżyciach i katastrofach dziejowych znajdował nasz naród w Kościele Kat. silną ostoję i potężną dźwignię. W smutnym okresie niewoli najszersze warstwy naszego narodu w Kościele Kat. doznawały opieki i obrony ducha narodowego, a ze źródeł wiary Kat. czerpały niezłomną nadzieję, że Polska odzyska wolność i niepodległość.

Doczekawszy się, dzięki miłociwym zrządzeniom opatrności i ofiarnym wysiłkom najlepszych swych synów, zmartwychwstania, doznaje Polska szczególnej życzliwości Kościoła Kat. Nie dziw tedy, że w Polsce wszystkie uroczystości narodowe noszą równocześnie charakter katolicko – kościelny, a uroczystości kościelne, stają się również manifestacją głębokich uczuć narodowych.

Jedną z okazji do przepięknych manifestacji religijno – kościelnych i narodowych jest wizytacja Arcypasterska.

Gdy rozeszła się wieść, że JEKsc. Ks. Biskup Chełmiński będzie wizytował dekanat wąbrzeski, opanowało całe społeczeństwo katolicko polskie radosne uczucie, a zaprzęta

J. Eksc. Ks. Biskup Dr Okoniewski

troska, aby godnie uczcić Arcypasterza, zaś przygnębia przeświadczenie, że pogłębiający się kryzys nie pozwala na takie przyjęcie i uczczenie, jakieśmy mogli zgotować przed 6 laty. Przekonani jednak, że Waszej Ekscelencji nie chodzi tyle o zewnętrzną formę przyjęcia, jak raczej o dusz naszych uczucia, witamy Cię, Najdostojniejszy Arcypasterzu staropolskiem: witaj nam, witaj, Miły Hospodynie i również staropolskiem „czem chata bogata, tem rada”

Witamy Cię, Ekscelencjo, jako Najwyższego na Pomorzu Przedsta-

wiciela Kościoła Katolickiego i ślubujemy niezłomną wierność Kościołowi św. Jego Głowie, Ojcu świętemu i Tobie, naszemu Arcypasterzowi.

Składamy Ci hołd wdzięczności za to, że nie szczędzisz sił i zdrowia, aby odwiedzać Owieczki, Twej Arcypasterskiej pieczy powierzone, aby je umocnić we wierze, w nadziei utwierdzić, w smutku i udręce pocieszyć i ukoić. Składamy Ci daninę miłości, która łączy dusze nasze z Tobą węzłem nierozzerwalnym, której przyczynem źródłem jest Najświętsze Serce Jezusowe, Witamy Cię, jako Polskiego Biskupa, Następcę wielkich, dla narodu i państwa polskiego zasłużonych, Biskupów Chełmińskich. Pokornie prosimy, abyś nam błogosławił w ciężkiej doli obecnej chwili, by Twoje modlitwy i błogosławieństwa stały się nam rękojmią lepszej przyszłości, a prosimy, byś raczył przeoczyć braki i niedociągnięcia, byś raczej doceniał dobrą naszą wolę i najlepsze chęci.

Szczęśliwi bylibyśmy, gdyby Wasza Ekscelencja wyniósł z naszego powiatu jak najlepsze wrażenia a mianowicie aby wyniósł przeświadczenie, że polsko-katolicka ludność wiernie stać będzie i niezłomnie pod sztandarem Chrystusa Króla, że drogą jest jej uznanie, które kiedyś wypowiedział Papież, „Polska zawsze wierna”.

W rocznicę wypadków majowych 1926 r.

"Wydałem wojnę szujom, lajdakom, mordercom i złodziejom i w walce tej nie alegnę. Sejm i Senat mają nadmiar przywilejów i należałoby, aby ci, którzy powołani są do rządów, mieli więcej praw. — Parlament winien odpocząć. Dajcie możność rządzącym odpowiadać za to, czego dokonają. Niech Prezydent tworzy rząd, ale bez nacisku partij. To jest jego prawo".

Z przemówienia Józefa Piłsudskiego do przedstawicieli stronnictw sejmowych w dniu 29 maja 1926 roku.

Dziewięć lat temu, 12 maja 1926 roku, huk armat, turkot karabinów maszynowych, echa strzałów karabinowych rozlegały się nad stolicą Polski.

Były to odgłosy, towarzyszące usunięciu z życia publicznego zaledwo przed osmiu laty wskrzeszonej Polski, ponurych widm prywaty i przekory, egoizmu partyjnego i tych przywar, które przeszczerpić w wyzwolone państwo chciało z najsmutniejszej ery przedrozbiorowej.

W imię czego dokonał twórca Legionów, więzień Magdeburga, pierwszy Naczelnik Państwa i zwycięski Wódz Naczelny w dwuletniej walce o granice Państwa, zamachu majowego? Do czego zmierzał, gdy z Sulejówka ruszył w stronę Warszawy, otoczony zbrojnemi zastępami?

Wczytajmy się w Jego słowa, wypowiedziane w r. 1926, a otrzymamy na to odpowiedź.

"Prezydent — oświadcza Marszałek Piłsudski dnia 24 maja przedstawicielowi prasy — tak, jak ongiś król, reprezentować musi całe państwo... Hańbą Polski, zarówno w okresie, gdy szła do upadku, jak i w nowej Polsce, tak zwanej demokratycznej, jest obciążenie swego przedstawiciela nazwem i wewnątrz wszelkimi wysokimi przysięgami, których sami wyborcy nie składają, albo składając, nie dotrzymują i odebranie temu przedstawicielowi nawet pozorów władzy bezpośredniej, któraby ułatwić mogła dotrzymanie przysięgi, mówiącej między innymi o obronie godności imienia polskiego na świecie".

I drugi raz w tym czasie wraca Marszałek do zagadnienia władzy zwierzchniej w Państwie. 26-go maja oświadcza:

"System konstytucyjny, która została uchwalona przez sejm konstytucyjny, dał w ręce posłów i senatorów tyle przywilejów i tyle sposobów zatamowania każdej pracy w państwie, że, zdaniem mojem, każdy Prezydent jest skazany na męczeństwo... Ja do takiej pracy się nie nadaję i trzeba szukać innych ludzi, którzyby mniej tracili cierpliwości w bezpłodnem szarpaniu siebie dla zupełnej, zdaniem mojem, beznadziejnego przekonywania posłów i senatorów, by się wyrzekli swoich przywilejów przeskadzania rządów w pracy i nie wciągali Prezydenta do pracy na rzecz dobra i korzyści partij, ba nawet kliczek".

Tego samego dnia Marszałek daje taką charakterystykę ówczesnego fetysza parlamentarnego, polegającego na rozróżnianiu ludzi nie wedle przydatności, zdolności, uczciwości, a wedle rozdziału sztucznego na lewicę i prawicę:

— „Jeśli „lewica” i „prawica” — oświadcza — mają oznaczać pojęcia polityczne, związane z daleką i dawną przeszłością, sięgającą hen gdzieś aż do wielkiej rewolucji francuskiej, to wybacz pan, lecz próbując analizy stosunków politycznych w mojej ojczyźnie, nigdy nie mogłem skonstatować, co jest właściwie lewicą, a co prawicą...”

Wprost do oczu posłom i senatorom oświadcza Marszałek swój pogląd na te znamiona nadużywania trybuny i rządów nieodpowiedzialnego parlamentarizmu, jakie przed majem zatruwały życie publiczne w Państwie. Dnia 29 maja oświadcza przedstawicielom stronnictw sejmowych:

— „Rozwieliżono się w Polsce znikczemienie ludzi. Swobody demokratyczne zostały nadużyte tak, że można było zniechęcić całą demokrację. Interes partyjny przeważał ponad wszystko. Partje w Polsce rozmnożyły się tak licznie, iż stały się niezrozumiałe dla ogółu. To wszystko skierowane było przeciw każdemu, kto reprezentował Państwo. Tych reprezentujących Państwo było trzech: mnie, jako Naczelnikowi Państwa, obrzydzało życie ciągłą nagan-

Prezydent Estonii na kuracji w Polsce

Boryslaw. (PAT). W środę, przed południem przyjechał na kurację do Truskawca prezydent republiki estońskiej Paets. Prezydentowi towarzyszyli poseł estoński w Warszawie Markus, szef gabinetu wojakowego Grabbi i attache wojskowy Freiberg. Z prezydentem Paetsem przybyli do Truskawca wojewoda lwowski Belina - Prażmowski i naczelnik wydziału społeczno - politycznego województwa Sambor.

Na udekorowanym dworcu w Truskawcu oczekiwali dowódca OK. X. w Przemyślu generał Gluchowski oraz

prezydent miasta Drohobycz Jarosław wraz z dyrektorem Zarządu Zdrojowego i naczelnym lekarzem zdrojowiska. Po powitaniu prezydent Paets udał się do przygotowanej dla niego willi, gdzie ustawiona w ogródku orkiestra odegrała hymn narodowy estoński. Wszedłszy do willi, prezydent ukazał się po chwili na balkonie, witany entuzjastycznie przez licznie zebraną publiczność. Orkiestra odegrała hymn państwowy polski. Po obiedzie prezydent Paets odbył przejażdżkę po parku Zdrojowym w towarzystwie świąty.

PRAWDZIWI SIDOL

NIGDY NIE ZAWODZI

Niedajcie się wprowadzać w błąd bezwartościowymi naśladownictwami.

ŻADAJCIE WYRAŹNIE TYLKO PRAWDZIWEGO SIDOLU

PRAWDZIWI TYLKO Z TYM ZNAKIEM

Pielgrzymka 4 VI. - 14 VI. do Rzymu 395 zł.

wraz ze zwiedzaniem Wenecji, Padwy, Florencji, Neapolu, i Wiednia.

WAGON - LITS COOK Warszawa Krakowskie Przedm. 42

OBRADY NAD ORDYNACJĄ WYBORCZĄ.

WARSZAWA. (PAT). Przez cały czwartek obradowały w Sejmie w lokalu klubu Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem połączone grupy konstytucyjne sejmowa i senacka BBWR. nad projektem nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Obrady poświęcone były dokładnemu omówieniu głównych podstaw projektu ordynacji wyborczej, które referował poseł Podoski. W dniu jutrzejszym odbędzie się dalszy ciąg obrad.

MIN. LAVAL W WARSZAWIE

WARSZAWA. (PAT). W programie pobytu min. Laval'a w Warszawie zaszła zmiana, gdyż Marszałek Piłsudski ze względu na zły stan zdrowia i opinię lekarzy nie będzie mógł odbyć z Min. Lavalem zamierzonej konferencji.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK

WEJHEROWO. (PAT). Na zosi pod Białążką, pow. morski zdarzył się tragiczny wypadek. Ciężko naładowanym wozem wracał do Wejherowa woźnica Malinowski, który zasnął na swym wozie nie usłyszawszy sygnału zbliżającego się samochodu. Warkot motoru spłoszył konie, które poczęły pędzić na oślep. — W międzyczasie Malinowski wypadł z wozu, którego koła zmasakrowały mu twarz jak również klatkę piersiową, łamiąc kilka żeber. — W stanie ciężkim ofiara nieszczęśliwego wypadku przewiezona została do szpitala w Wejherowie.

Z TASAKIEM NA KOMORNIAK W EJHEROWO. (PAT).

W Bolszewie pod Wejherowem na sekwestrata Wojciechowskiego podczas pełnienia czynności urzędowych rzuciła się z tasakiem rzeźnickim właścicielka składu wędlin Gertruda Sojska. Na ostatnio odbytej rozprawie sądowej Sąd polecił zbadać stan zdrowia Sojskiej przez psychiatrów.

STRAJK WŁOSKI W TORUNIU

Toruń. (PAT). W środę rozpoczął się strajk włoski 200 robotników w Fabryce Wodomierzy i Gazomierzy w Toruniu. Podłożę tego strajku jest niezwykle. Dyrekcja fabryki, chcąc powiększyć swoje zabudowania fabryczne, zwróciła się do Zarządu Miasta z prośbą o zezwolenie na rozbudowę gmachów fabrycznych, które wobec wznoszącej się produkcji fabryki stały się niewystarczające, ani ze względu na urządzenia techniczne jak i higieniczne. Zarząd Miejski odmówił wydania zezwolenia na budowę nowych gmachów, gdyż plan rozbudowy nie przewidywał w tym punkcie miasta jednostek przemysłowych. Wobec tego Dyrekcja fabryki wypowiedziała pracę przeszło 100 robotnikom z dniem 24 maja. Na znak protestu robotnicy rozpoczęli w dniu 8 bm. jednodniowy strajk włoski. Strajk miał przebieg spokojny. Zainteresowani zamierzają zwrócić się do władz wojewódzkich z prośbą o interwencję. Jak

się dowiadujemy dyrekcja fabryki postanowiła w razie nie uwzględnienia jej prośby przenieść fabrykę do innego miasta.

ZNALAZŁ ŚMIERĆ POD KOŁAMI WOZU.

Puck. Pod Stefanowem, pow. morskim woźnica folwarczny Paweł Blok, jadąc furmanką w pewnej chwili na skutek sploszenia się konia spadł wraz z jadącą z nim 16-letnią siostrą Jadwigą pod koła wozu tak nieszczęśliwie, że poniósł śmierć na miejscu, siostra ofiary wypadku odniosła szereg ran, tak iż stan jej jest bardzo ciężki. Ranna przewiezona została do szpitala w Wejherowie.

POKOJE

czyste, wygodne i ciche z wodą bieżącą i telefonami

w Warszawie, ulica Chmielna Nr. 31 obok Dworca Centralnego poleca tanio Zarząd Hotelu Royal.

ka, oszczerstwami i najwstrętniejszymi potwarzami... Drugiego reprezentanta wprost zamordowano, a moralni sprawcy tego mordu uszli bezkarnie. Trzeci padł pod ciężarem męki z powodu sejmu i senatu...”

Wreszcie syntetycznie w zdaniu, wyrażonym 28 maja przedstawicielowi prasy, padają słowa Komendanta o prawdziwej demokracji:

— „Demokracja — oświadcza — polega na wyraźnej odpowiedzialności władzy wykonawczej”.

Oto wiązanka poglądów, które bardzo jasno i prosto uplastyczniają nam genezę majowego zamachu, w imię których strzelano na ulicach Warszawy.

Wszedł Komendant z myśli przewodniej: naprawy ustroju Państwa. Zamiany złej formy ustrojowej na dobrą. Usunięcia tych błędów, które świeżo wskrzeszone Państwo staczały niemal nad brzeg przepaści.

To dzieło naprawy zostało dziś dokonane. Właśnie na gruzach systemu rządzenia nieodpowiedzialnego, jaki plenił się przez szereg lat

przed przewrotem majowym. Właśnie dopiero wtedy, gdy usunięte zostały te czynniki, które były sprawcami zła.

Przesłanką naprawy ustroju była konieczność wyrugowania wpływu na Państwo wskrzeszycieli przywar życia przedrozbiorowego, opacznie pojmowanej „żrenicy wolności”, fałszywych liczmanów XIX-towiecznych pojęć o „demokracji”.

Spełnił to zadanie przewrót majowy, a temsamem ułotował drogę do przeobrażenia ustroju Państwa. Nowa Konstytucja Kwietniowa jest wcieleniem tej właśnie potrzeby, którą od chwili wskrzeszenia Państwa zrozumiał Józef Piłsudski, ale która dopiero wtedy mogła zostać wcielona w czyn, gdy przepędzeni zostali kupcy z świątyni.

Bez przewrotu majowego nie byłoby ocknienia społeczeństwa z drogi zła, na którą ją wpychała sejmokracja — nie byłoby powstania obozu państwowego, stwarzającego legalne warunki dla twórczej pracy zarówno prawodawczej, jak i organizującej władzę wykonawczą dla ustabilizowania kraju nawewnątrz, uodpor-

nienia go gospodarczo i zapewnienia Polsce mocarstwowej siły i powagi nazewnątrz.

Nowy ustrój oparliśmy na zasadzie wolności obywatelskiej w silnym Państwie. Nie nowinki z Zachodu i Wschodu dyktowały te prawa, które wcieliśmy w nową Konstytucję — a suma doświadczeń, jakie poczyniliśmy na przestrzeni kilkunastu lat: i przed majem i po nim.

Nowa nasza Konstytucja zmienia zasadniczo podwaliny ustrojowe naszego życia publicznego. Nie przesądza natomiast naszego ustroju społecznego. Pozostawia go na drodze naturalnej ewolucji. Ale życiu społecznemu daje mocny fundament właśnie przez to, że nie dopuszcza więcej tych orgij politycznych, jakie zatruwały atmosferę w pierwszych latach wolnej Polski.

Zaczątek budowy tego mocnego fundamentu, na którym wnosimy obecnie gmach naszego ustroju państwowego — umożliwił właśnie przewrót majowy. Był on nieunikniony.

To było jego zadanie.. I zadanie to spełnił.

WIKAZANIA
ZŁA PRZEMIANA MATERII
CHRONICZNE ZAPARCIE
KATARY ŻOŁADKA I KISZKI
IKŁ.G.: W A R Z A W A
N O W Y T W I A T S.

ZIOŁA
CHOLEKINAZA
H. NIEMOJEWSKIEGO

WIKAZANIA
KAMIENIE ŻOŁCIEWE
ŻOŁTACZKA
ARTRETYZM
APTEKI I KŁADY APTECZNE
BROIZURY BEZPŁATNIE

Oddłużenie w rolnictwie*)

ży, lub nawet tylko przedwstępne umowy sprzedażne, ale w tym ostatnim wypadku właściwy starosta musi stwierdzić, że grunty te znajdują się w faktycznym posiadaniu nabywców.

Jeżeli jeden rolnik posiada gospodarstwa (grunty) w kilku miejscach (gminach, czy powiatach), to dla ustalenia, do jakiej grupy taki rolnik zalicza się, trzeba połączyć wszystkie obszary posiadanych przezeń gruntów i to zarówno stanowiących jego własność, dzierżawę, czy użytkowanie. I na odwrót, jeżeli gospodarstwo dziedziczy w drodze spadku czy działów rodzinnych kilka osób, a podział gruntów jeszcze nie nastąpił, wówczas każdego ze spadkobierców traktuje się osobno, jak gdyby każdy z nich posiadał już tą ilość gruntów, jaka na niego w działach rodzinnych przypadła, ale pod warunkiem, że te działki rodzinne względnie spadkobranie nastąpiło przed dniem wejścia w życie Rozporządzenia z 24 października 1954 r., czyli przed 28 października 1954 r.

Ustalenie do jakiej grupy zalicza się dane gospodarstwo należy do urzędu rozjemczego.

Staranie o zaliczenie gospodarstw do grupy jest rzeczą b. ważną, albowiem gospodarstwa wiejskie, należące do grupy A, korzystają z największych przywilejów.

Rolnicy grupy A. mogą być zadłużeni nawet do wysokości przekraczającej wartość ich gospodarstw, a mimo to nie tracą praw do ulg i to zarówno w długach, zaciągniętych na rynku kredytu zorganizowanego jak i niezorganizowanego. Trzeba ponadto pamiętać, że Państwowy Bank Rolny w odniesieniu do tej grupy gospodarstw stosuje daleko idące ulgi nietylko w obniżeniu oprocentowania i rozłożenia kapitału na długie splaty, ale nawet w skreśleniu części, a w niektórych wypadkach nawet całego kapitału.

R o z d z i a ł V.

ULGI W DŁUGACH ROLNICZYCH ZACIĄGNIĘTYCH NA RYNKU KREDYTU ZORGANIZOWANEGO.

A. Określenie pojęcia kredytu zorganizowanego.

Prawo o ulgach w długach rolniczych, zaciągniętych na rynku kredytu zorganizowanego, zostało zawarte w ustawie z dn. 24 marca 1953 r.**) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych. W odsyłaczu objaśniamy, że ustawa ta uległa częściowej zmianie i wyjaśniamy gdzie (w jakim dzienniku ustaw) należy szukać obowiązującego dzisiaj tekstu tej ustawy. Nie mniej jednak, ponieważ ustawa ta stanowi punkt wyjścia dla ulg w długach wobec kredytu zorganizowanego, ustawę tą w dalszym ciągu nazywać będziemy ustawą z dnia 24 marca 1953 r.

Prawo w tej ustawie zawarte określa, co to jest kredyt zorganizowany. Mianowicie w art. 1 ustala wyraźnie następujące instytucje kredytowe, zaliczone do kredytu zorganizowanego:

- 1) Banki Państwowe (Państwowy Bank Rolny i B. G. K.)
- 2) Przedsiębiorstwa Bankowe, działające na mocy prawa bankowego z dnia 17 marca 1928 r., a więc zwykle banki, w tej liczbie Bank Polski, Ziemstwa Kredytowe i inne banki.
- 3) Spółdzielnie Kredytowe.
- 4) Komunalne kasy oszczędności.
- 5) Gminne kasy pożyczkowo - oszczędnościowe.
- 6) Centralna kasa Spółek Rolniczych.
- 7) Wojewódzki Bank Pożyczkowy w Poznaniu.
- 8) Galicyjska Kasa Oszczędności.
- 9) Ukraińska Szczędnicya w Przemyślu.

Jak więc z tego widzimy pod działanie ustawy z 24 marca 1953 r. zostały poddane wszystkie te instytucje, które z natury swej trudnią się wyłącznie czynnościami bankowymi, a w tej liczbie i kredyty, że kredyt w tych instytucjach został ujęty w pewne formy i zasady, że zatem kredyt w nich jest zorganizowany, a wszystkie te instytucje razem wzięte stanowią już rynek kredytu zorganizowanego.

Lecz Minister Skarbu na mocy tegoż art. 1 wspomnianej ustawy ma prawo zaliczyć do kategorii kredytu zorganizowanego również takie przedsiębiorstwa i spółdzielnie, które wprawdzie z mocy swego przeznaczenia nie trudnią się czynnościami bankowymi, lecz ze względu na ogólną ich użyteczność mogą korzystać z pomocy Skarbu Państwa.

Trzeba bowiem nie zapominać, że ustawa z 24 marca 1953 r. przyznaje nietylko ulgi dla rolników, zadłużonych w tych instytucjach.

*) Ustawa z 24 marca 1953 r. zmieniona została ustawą z dn. 24 października 1954 r. Jednolity tekst tej ustawy uwzględniający wszystkie zmiany, jakie zaszły, został ogłoszony w Obwieszczeniu Ministra Skarbu z dn. 1 grudnia 1954 r. w sprawie jednolitego tekstu ustawy z dn. 24 marca 1953 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. Ust. 109, poz. 975).

Daje ona również prawo wszystkim tym instytucjom do korzystania z pomocy finansowej Skarbu Państwa pod warunkiem, że instytucje te zawarły z zadłużonymi w nich rolnikami t. zw. układy konwersyjne o czym będziemy dalej mówili.

Rzecz oczywista, że nas interesuje przede wszystkim zagadnienie ulg stosowanych wobec rolników zadłużonych w tych instytucjach i tylko o tem będziemy dalej mówili, pomijając zagadnienie korzyści, jakie czerpać będą instytucje kredytowe.

Wszystkie rozważania nasze w Rozdziale V odnoszą się do długów zaciągniętych przez rolników w powyższych, jakoteż na wstępie zacytowanych instytucjach.

Nadmienić tu wypada, że ustawa z dn. 24 marca 1953 r. odnosi się wyłącznie do długów krótkoterminowych.

Ulgę zaś w zobowiązaniach długoterminowych, zaciągniętych w tych samych instytucjach (odnosi się to głównie do Ziemstw Kredytowych i Banków Państwowych, które w zasadzie przeznaczone są do udzielania kredytów długoterminowych) zostały uregulowane innymi aktami prawnymi.

W dalszym więc ciągu niniejszego rozdziału będziemy rozpatrywali osobno ulgi w długach krótkoterminowych i osobno w zobowiązaniach długoterminowych zaciągniętych na rynku kredytu zorganizowanego.

B. Zobowiązania krótkoterminowe, zaciągnięte na rynku kredytu zorganizowanego.

Ulgę w zobowiązaniach krótkoterminowych, zaciągniętych na rynku kredytu zorganizowanego polegają na tem, że długi rolnicze w instytucjach kredytu zorganizowanego zostały rozłożone na raty płatne w okresie czasu od 10 do 14 lat i oprocentowanie tych długów zostało obniżone w granicach od 4½ — 7½%.

Szczegóły w tym względzie ustala § 13 Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 11 grudnia 1954 r.**)

Pozatem długi zaciągnięte na rynku kredytu zorganizowanego będą mogły być splacane przed terminem w okresie czasu do 28 października 1957 roku papierami wartościowymi, które oznaczył Minister Skarbu. Do tej pory niema Rozporządzenia Ministra Skarbu w tym względzie**).

Ponieważ istnieją różnice w terminach splat kapitału i w wysokości obniżenia odsetek, uzależnione od tego, do której kategorii należy rolnik przeto rozpatrzmy te ulgi dla każdej kategorii osobno:

Grupa A.

Dla rolników, których gospodarstwa zostały zaliczone do grupy A, kapitał rozkłada się na 14 lat, a stopa procentowa w pierwszych dwóch latach wynosić będzie 4½%.

Jaka będzie stopa procentowa po upływie dwóch lat niewiadomo, gdyż regulowanie jej jest uzależnione od woli Ministra Skarbu.

Splata kapitału odbywać się będzie stopniowo w ten sposób, że w pierwszym roku ulega splacie 2%, w drugim 3%, w trzecim, czwartym, piątym, szóstym i siódmym roku po 5%, w pozostałych 7 latach, aż do końca po 10% rocznie.

Grupa B.

Długi rolników grupy B. rozkłada się na 10 lat. Oprocentowanie w ciągu pierwszych dwóch lat wynosić będzie 4½% rocznie, a w następujących zależnie od woli Ministra Skarbu, który później to ureguluje.

Splata kapitału odbywać się będzie stopniowo w ten sposób, że w pierwszym roku ulega splacie 2%, w drugim — 3%, w trzecim i czwartym po 5%, w piątym i szóstym po 10%, w siódmym ósmym i dziewiątym po 15%, a w dziesiątym roku reszta czyli 20%.

Gdyby jednak rolnik posiadał gospodarstwo o obszarze przekraczającym normy zwykle (500 ha) lub zwiększone (1.000 ha) przewidziane dla grupy B, a mimo to wystarał się o zaliczenie go do kategorii B***) wówczas korzystać może z rozłożenia na raty, ale instytucja wierzyielska nie ma obowiązku obniżenia oprocentowania do 4½% rocznie i może pobierać do 7% rocznie, przyczem terminy splat i wysokość rat rocznych kapitału nie ulegają zmianie.

*) Rozporządzenie to jest niezem innem, jak rozporządzeniem wykonawczem do ustawy z dnia 24 marca 1953 roku i zawiera w sobie rozsądcie zasady, na jakich mają być udzielane ulgi dla rolników i pomoc dla instytucji wierzyielskich, w których są rolnicy zadłużeni.

**) Ulgę w tej postaci przewidziana została w innej ustawie nie w ustawie z dnia 24 marca 1953 r., lecz w art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1954 r.

***) Ministrowie Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych mają prawo na mocy art. 5 ust. 2) Rozporządzenia z dnia 24 października 1954 r. najwyższe normy obszaru gospodarstw wiejskich podnosić o 50% na wniosek indywidualny rolnika, o ile zajdą wyjątkowe warunki, gospod. uzasadniające potrzebę podniesienia tych norm.

Grupa C.

Długi rolnicze grupy C. mogą być rozłożone na lat 10, oprocentowanie zaś jakie mają prawo pobierać instytucje kredytowe nie może przekraczać 7½% rocznie.

Splata kapitału odbywać się będzie stopniowo w ten sposób, że w pierwszym i drugim roku ulega splacie po 5%, w trzecim do ósmego roku włącznie po 10%, a w dziewiątym i dziesiątym roku po 15% rocznie.

Dzierżawcy.

Dzierżawcy mają prawo niezależnie od tego do jakiej grupy dzierżawione przez nich gospodarstwa są zaliczone do rozłożenia kapitału dłużnego na okres trwania dzierżawy, jednakże nie krócej niż na 5 i nie dłużej niż na 10 lat, przyczem oprocentowanie nie może przekraczać 4½% rocznie.

Wysokość rocznych rat w poszczególnych wypadkach ustala Bank Akceptacyjny*), za którego zgodą okres 5 lat może być skrócony.

Ustalone w taki sposób splaty ratalne długów w niektórych wypadkach (z powodu zawarcia już przedtem układów konwersyjnych) ulegną zmianom, o czym mówić będziemy dalej.

Tak wyglądają same ulgi. Jak widzimy nie są one jednakowe i uzależnione są od wielkości gospodarstwa, posiadanego przez zadłużonego rolnika.

Rozpatrzmy skolei, w jaki sposób ulgi te są stosowane, jakie są prawa i obowiązki wierzyielski (instytucji kredytowych), a jakie — dłużników.

Ażeby rolnik rozłożył splatę swego długu na raty i obniżył oprocentowanie, nieodzownym warunkiem jest zawarcie t. zw. układu konwersyjnego między instytucją wierzyielską i dłużnikiem, czyli prosto umowy o ulgowym sposobie splaty długu.

Instytucją powołaną do czuwania nad prawidłowym zawarciem układów konwersyjnych, zatwierdzeniem i odrzucaniem ich, oraz orzekaniem z czyjej winy (dłużnika czy wierzyielski) układ nie został zawarty jest Bank Akceptacyjny, działający w tych wypadkach za pośrednictwem Komitetu Konwersyjnego (Warszawa, ul. Nowogrodzka Nr. 50).

Rolnicy muszą wiedzieć, że do zawarcia układów z grupą A i B został przewidziany termin i termin ten jest ustalony na dzień 31 grudnia 1955 roku. Kto do tego terminu nie zawrze z instytucją wierzyielską układu — może być pozbawiony prawa do korzystania ze wspomnianych ulg. Dlatego też rolnik nie powinien zwlekać z zawarciem układu.

Trzeba przytem pamiętać, że instytucja wierzyielska obowiązana jest zawrzeć układ konwersyjny:

- a) z posiadaczami gospodarstw rolnych grupy A — bez względu na wysokość zadłużenia rolnika, które może przekraczać nawet wartość całego gospodarstwa,
- b) z posiadaczami gospodarstw grupy B — o ile zadłużenie ich nie przekracza 75% wartości posiadanego gospodarstwa.

Instytucje wierzyielskie są obowiązane do zawarcia układów konwersyjnych również z dzierżawcami, należącymi do grupy A i B jednakże pod warunkiem, że zadłużenie dzierżawców nie przekracza 75% wartości szacunkowej ich inwentarzy**).

Widzimy więc, że w przytoczonych wypadkach instytucje wierzyielskie mają obowiązek zawarcia układu.

Taki obowiązek na instytucjach wierzyielskich nie ciąży w odniesieniu do posiadaczy gospodarstw grupy C, z którymi instytucje te mają dług własnego uznania układy zawierają.

Układy nie mogą być zawierane, to zn., że instytucje wierzyielskie nie mają prawa zawierania układów w następujących (wypadkach)***):

- a) gdy dług jest nieściągalny,
- b) gdy dług powstał po 1 lipca 1952 r. (prolongata długu powstałego przed 1 lipca 1952 r. nie jest nowym długiem — patrz Rozdział III),
- c) gdy w instytucji wierzyielskiej, zawierającej układ, dług posiadacza gospodarstwa grupy A nie przekracza 100 zł, a posiadacza gospodarstwa grupy B — 1.000 zł,
- d) gdy posiadacz gospodarstwa grupy A — nie może dostarczyć wymaganych od niego zabezpieczeń.

Dłużnicy w niektórych wypadkach mogą, a w innych muszą obok zobowiązania osobistego, które jest konieczne, dostarczyć zabezpieczeń przy zawieraniu układów*).

*) O Banku Akceptacyjnym będziemy dalej mówić.

***) § 9 Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 11. XII. 1954 r.

****) § 10 Rozporządzenia*) § 11 Ministra Skarbu z dnia 11. XII. 1954 r.

(Ciąg dalszy nastąpi).

ADAM GRZYMAŁA SIEDLECKI

Prowincja kolebka talentów

Moznaby tu setką chyba przykładów wykazać, jak nasza literatura powieściowa i komediowa lubi sobie dworować z prowincji i prowincjonalistów. Czyż już nie wszedł w przyszłość ów Fajarkiewicz z Mościsk, którego tak sponsonował Bałucki w „Domu Otwartym”. Przez ileż lat i w ilu tysiącach ust uosobieniem naiwności był „Mazurkiewicz z Radomia” z farsy Dobrzańskiego i „Żołnierz królowej Madagaskaru”. Iluż gapiów w ciemną z wymaganych środowisk prowincjonalnych wprowadzała muza belletrystyki do nowel i powieści polskich.

Warszawa podrywała sobie z Krakowa, Lwowa czy Poznania, jako prowincji, a Lwów, czy Kraków oznuwo sobie mniejsze miasta wyszu kiwał, by na nich brać odwet.

Dawna to już u nas tradycja literacka, — sięga ona czasów Stanisława Augusta, kiedy oświecona i na sposób francuski postępowa stolica — na prowincji, po wsiach i miasteczkach znajdowała najoporniejszych swoich przeciwników — kontuszowców i jak mogła, tak ich ośmieszala, jako reprezentantów „sarmatyzmu”, zacofania, ciemnoty, no i... wierności religii.

W tej, to pótora bez mała wieku trwającej u nas nagoace liter. na prowincję, nie odbyło się oczywiście bez powtarzania pacierza za panią-matką Francją. Tam to, we francuskim piśmiennictwie z dawien dawna wyprocosowano ten szablon śmiesznego prowincjonalisty, którego mr. Pourceaugnac Moliera pozostał najklasyczniejszym wzorem.

Dość bezmyślnym był ten szablon już na gruncie francuskim, ale tam miał on swoje historyczne uzasadnienie. Od jakiegoś 15 wieku Francja szła ku całkowitej centralizacji ustroju, a centralizacja ta wszystkie siły społeczne kierowała ku temu, by jaknajświeższy wyraz i oblicze stworzyć Paryżowi. Rzecz jasna, że im więcej na tem zyskiwała stolica, tem więcej traciła musiała prowincja francuska — i istotnie: każdy z turystów musi zauważyć, jak wielka istnieje różnica między miastem — światłem: Paryżem, a wcale nawet dużymi miastami departamentalnemi, nie mówiąc już o mniejszych.

Ale u nas?

Pożal się Boże! na najbardziej ubocznych uliczkach takich Szamotuł, Leszna, Nakła, Starogardu lub innych miasteczek Polski Zachodniej nie znajdujesz takiego obrazu nędzy, brudu, zaniedbania i bez — cywilizacji, jaka panuje na przedmieściach Warszawy.

Czy pod względem lysku i koloru wytworzył się typ Warszawiaka, któryby od Radomiaka czy Przemyslanina odbijał tak jak Paryżanin odbija od prowincjusza z Lemozes czy Nantes? — Nic podobnego.

Średnie u nas zasoby finansowe w epokach nawet powodzenia gospodarczego — średni, skromny typ człowieka wytwarzały na prowincji — średni i skromny typ stwarzał z Warszawiaka.

Za dawnych dobrych czasów szyku i elegancji na bruku warszawskim nadawało bogate ziemiaństwo, ale to eleganckie i bez troskie ziemiaństwo częściej przecie widywać się dawało w bliższych mu Łomżach, Kielcach, Kaliszach, Sandomierzach i Lublinach niż w dalszej Warszawie.

A pod względem umysłowym?

W ostatnich czasach może się istotnie nieco zmieniło na niekorzyść prowincji, ale gdy weźmiemy n. p. Królestwo w jego rozwoju w przedostatnich pokoleniach — jakże się rzecz przedstawiała?

Fundament rzekomej inteligencji w warstwie inteligencji zwanej stanowił kontyngent tych lekarzy, adwokatów, rejentów, nauczycieli i ziemian, którzy wyszli ze Szkoły Głównej. Otóż: o ile w Warszawie wychowankowie tej bezcennej uczelni nie zawazyli przemożnie na życiu, o tyle wszystkie niemal gubernialne a nawet niektóre powiatowe miasta słynne były z wysokiego poziomu trudów obywatelskich, które się skupiały koło tych b. uczniów Szkoły Głównej. Nie jedna ważna instytucja i niejedno poczynanie ogólnokrajowe początek miało w tem lub owem mieście prowincjonalnem, w życiu zbiorowem, w poziomie towarzyskiem, w nateżeniu trosk obywatelskich, w okręgu zainteresowań umysłowych — ani trochę nie czuleś się inaczej w jakiejś Częstochowie, — Płocku czy Włocławku niż w stolicy kraju — Warszawie.

Weźmy zresztą cały nasz wiek 19 — i zajrzyjmy do biografii wielkich ludzi:

Staszic, Mickiewicz, Słowacki, Fredro, Korzeniowski, Kraszewski, Asnyk, Ujejski, Sienkiewicz, Prus, Orzeszkowa, Żarowski, Reymond,

Pielgrzymka polska w Lourdes na uroczystości zamknięcia Jubileuszowego Roku Okupienia.

XII Tydzień LOPP.

Dorocznym zwyczajem przypomina Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej społeczeństwu w swoim Tygodniu, który w roku bieżącym odbędzie się w całej Polsce w czasie od 12 do 19 maja br. we wszelkich obchodach akademickich odczytach i rozmaitego rodzaju imprezach, które nie straciły na aktualności.

Zaprzątnięci sprawami zawodowymi częstokroć zapominamy o sprawach wielkiej wagi, które powinny leżeć na sercu każdego obywatela, to

Kasprowicz, Wessenhoff, Tejmajer — którzy pochodzili z Warszawy? Wszyscy rodzili się i wychowali na prowincji! Taka sama pochwalna dla prowincji stanie przed nami oczywistość, gdy przejdziemy myślą muzyką, z Paderewskiem na czele, malarswo, wszelkie gałęzie nauki i wszelkie dziedziny twórczości społecznej czy politycznej. Niepoślednia więc musiała być atmosfera polskiej prowincji skoro cały bez mała wyraz polskiej kultury powstał u „prowincjonalistów”!

Umysł powierzchowne zwykle są twierdzić, że życie na prowincji ma tak zacieniony widnokrąg, iż człowiek musi tu śnieżyć pod względem duchowym. Istotnie miedź, czy pośledniejszy metal zaśnieżają w nieprzychylnych warunkach — złoto nie zaśnieżuje nigdy. Nie sięgając u obcych do takich przykładów, jak Kant, który cały swój testament filozoficzny wysnuwał w ramach prowincjonalnego Króleweca, ale i u nas można wskazać.

Orzeszkowa całe życie spędziła w małym mieście: w Grodnie i nie zaśnieżiała. W Częstochowie dr Biegański zdołał stworzyć swoje wielkie dzieło z zakresu medycyny i zoologii, które to dzieła są zaszczytem polskiej nauki: Dla umysłów poważnych, dla mózgów mających w sobie samych dość zasobu duchowego, nie potrzebujących markotycznej podniety, ruchu i zgiełku wielkich środowisk — skoncentrowany tryb życia, spokój i nastrój małego miasta, daje lepszą atmosferę i lepsze warunki do pracy twórczej. Wiem zdoświadczenia, że ile razy mam sposobność przebywać choćby chwilowo w jakimś mieście prowincjonalnem, zawsze zdumiewa mnie ilość poznanych ludzi, jakże tego pracujących w miejsc. instytucjach, a nawet czasem i na polu naukowym. I niema takiej „dziury”, gdzieby umysł nie znalazł pola do badań, odkryć do zainteresowań się i twórczości.

Rzecz jasna, że stolica ze swymi ułatwieniami życiowymi zawsze pociągnie ku sobie większość tych sił umysłowych, które się rodzą na prowincji, ale dopóki historycznie to się dokumentuje, że kultura polska z prowincji, jako zawsze ze świeżego zbiornika czerpie swoje soki żywotne, — dopóty niesprawiedliwiścią i bezmyślnością jest patrzeć na prowincję jedynie jako na siedlisko Fajarkiewiczów z Mościsk i Mazurkiewiczów z Radomia.

jest byt Państwa, Jego rozwój i Jego bezpieczeństwo. Minęły czasy, w których występowało w obronie, zagrożonej ojczyzny doraźnie. Dziś dzięki wysokiemu rozwojowi techniki wojennej może być wciągnięty cały naród do działań wojennych.

W obecnym okresie pokojowym, zagwarantowanym traktatami здаwały się mogło, że nie ma potrzeby niepokoić się niebezpieczeństwem wojennym. Tymczasem liczne doświadczenia przeszłości pouczają, iż kaprys jakiegoś meża stanu wywołać może konflikt. Nie będzie wówczas obrażonego ambasadora, który wypowie wojnę w imieniu swego państwa i nie będzie się wyszukiwało sprawców wybuchu i t. p., jednym słowem wojna przyszłości nastąpić może nie spodzianie z całą bezwzględnością, przekreślając wszelkie papierowe umowy.

Ponieważ w wielkiej mierze zainteresowane będzie lotnictwo, oraz obrona OPLG., LOPP. stara się wszelkimi środkami uświadomić społeczeństwu o grożącym niebezpieczeństwie z tej strony. Potężna ta organizacja prowadzi akcję zdobywania jaknajwięcej środków gwarantujących ochronę i bezpieczeństwo Państwa i jego ludności. Corocznie poświęca tydzień, w którym pobudza całe społeczeństwo do wydobycia wielkiego wysiłku celem zasilenia szeregów L.O.P.P., oraz środków materialnych.

Ze względu na jej wysoką użyteczność nie należy powątpiewać o popularności i zaufanie z jakim cieszy się L.O.P.P. wśród społeczeństwa. — Dowodzi o tem przebieg każdorazowo urządzonego Tygodnia Lotniczego.

Zrozumienie we wielkim stopniu znajduje L.O.P.P. wśród społeczeństwa powiatu i miasta Wąbrzeźna, o czem świadczą wyniki osiągnięte z każdego Tygodnia L.O.P.P. od szeregu lat dzięki którym tu. Obwód Powiatowy Tygodnia L.O.P.P.

Tutejsze społeczeństwo winno wzbudzić w sobie dążności do osiągnięcia jeszcze lepszego wyniku w zbliżającym się XII Tygodniu Lotniczym. Nie należy zapominać, że ogromna i niespożyta moc tkwi w każ-

ZARZĄD OBWODU POWIATOWEGO LOPP

KALKSTEIN
Prezes

MGR. CWINAROWICZ
V. Prezes

POKOROWSKI K.
Sekretarz

KAMINSKI JAN
Skarbnik

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

Bigocki, major; Chwiećko, adwokat; Cieszyński, naczelnik Sądu; Kurzyński Józef, nac. sek. Wydz. Pow.; Łapiński, inspektor szkolny Toruń; Szalecki, porucznik; Schwarz, burmistrz; Szczuka Alfons, redaktor; Szymkowski, komisarz Pol. Państw.; Stonkiewicz, kupiec Kowalewo; Zając, instruktor OPLG.

Czy zapisałeś się na członka

L. O. P. P.

PSYCHOLOGJA
K O B I E T Y

ODCZYT RADJOWY
W PIĄTEK 10. V. O GODZ. 22.45

dym zbiorowym czynie społeczeństwa a najskromniejszy grosz ofiary chętniej i świadomej celu do niezmierniej urasta potęgą. Skoro ta zaistnieje, pewność, bezpieczeństwo i ochrona poszczególnego obywatela w czasie wojny będzie zagwarantowana.

Wzmocnijmy więc siły Ligi Obrony Powietrznej i przeciwgazowej podczas XII Tygodnia Lotniczego, który trwać będzie od 12 — 19 maja.

PROGRAM XII TYGODNIA LOTNICZEGO L. O. P. P.

Dnia 12 maja 1935 r. w niedzielę w Wąbrzeźnie.

- 1) Nabożeństwo z okazji rozpoczęcia Tygodnia Lotniczego;
- 2) Zbiórki uliczne od godz. 8 — 13 przeprowadzają wszystkie miejscowe Koła LOPP. i to: Miejskie, Urzędników Starostwa i Wydz. Pow., Policyjne, Urzędników Skarbowych, Urzędników Pocztowych i Nauczycielskie;
- 3) Wielki pochód propagandowy o godz. 11,45;
- 4) Przelot samolotów propagandowych około godz. 16 — 17-ej.

w Kowalewie

- 1) Nabożeństwo;
- 2) Zbiórki uliczne;
- 3) Pochody propagandowe, zorganizowane przez lokalny Komitet;
- 4) Przelot samolotów propagandowych godz. 16 — 17.

w Golubiu

- 1) Nabożeństwo;
- 2) Zbiórki uliczne;
- 3) Pochody propagandowe zorganizowane przez lokalny Komitet;
- 4) Przelot samolotów propagandowych godz. 16 — 17.

Dnia 17 maja 1935 r.

w Wąbrzeźnie około godz. 17-tej.

Próbny atak lotniczo-gazowy, z pokazami fragmentów obrony przeciwlotniczo-gazowej biernej, przy współudziale samolotów.

Dokładne wskazówki dot. zachowania się publiczności podczas próbnego ataku lotniczego ogłoszone zostaną w przyszłym tygodniu.

Do Szan. Obywatelstwa zwracamy się o współudział w akcji propagandowej oraz o ofiarności na rzecz LOPP. chociażby najdrobniejszym datkiem.

Prócz zbiórek ulicznych, które odbędą się w niedzielę dnia 12 i 19 maja 1935 r. zbierać będą datki wszyscy uproszeni PP. Wójtowie i Sołtysi za pomocą list ofiar.

Kącik gospodarczy

W chwili, kiedy zjazdy gospodarze gminne na terenie naszego powiatu wchodzi w stadium realizacji, należy pomyśleć od czego zacząć należy pracę, by jaknajwcześniej widoczne były skutki tych poczyni.

GMINNY ZJAZD GOSPODARCZY B. B. W. R.

W niedzielę zaraz po nabożeństwie, odbędzie się w Wąbrzeźnie o godz. 12-tej w salce hotelu pod Białym Orłem gminny zjazd gospodarzy Sekcji Gospodarczej BBWR, na który zaprasza się członków BBWR.

GMINA KOWALEWO

Dnia 5 maja br. odbył się Zjazd Gospodarczy Komitetu Gminnego BBWR, w Kowalewie. Zebranie zagał p. wójt Klimek Władysław, prezes Komitetu Gminnego BBWR, witając serdecznie prelegentów z ramienia Powiatowej Sekcji Gospodarczej: p. prof. Wesolowskiego i p. Fenskiego Aleksandra — Powiatowego Referenta Propagandowego.

P. prof. Wesolowski wygłosił obszerny referat pt.: „Stan gospodarzy w Polsce w związku ze stosunkami gospodarczymi w świecie”.

W dyskusji okazywali obywatele żywe zainteresowanie wygłoszonym referatem. — Następnie w krótkich i treściwych słowach wygłosił p. wójt Klimek, prezes Komitetu

Obchody 3-cio Majowe

5 MAJ W SZKOLE DOKSZTAŁCĄCJĄCEJ

W dniu 1 maja zebrała się młodzież szkoły Doksztalcącej w celu uczczenia Konstytucji 3 Maja, pod kierownictwem p. nauczycieli z kierownikiem p. Szkarlatem na czele. Na wstępie zaśpiewano pieśń „Witaj dniu 3 Maja”.

RYŃSK

O godz. 5 rano nastąpiła pobudka, do której przygrywały dwie doborowe orkiestry. Już od wczesnego poranka powiewały w całej wiosce flagi o barwach narodowych.

Uroczyste nabożeństwo odprawił miejscowy ks. prob. Zelewski i wygłosił podniosłe okolicznościowe kazanie. Po nabożeństwie ruszył pochód ulicą Hallera, gdzie przedefilował przed przedstawicielami władz miejsc.

BIELSK

Dnia 5 maja o godz. 9,50 przed poł. zebrały się przed szkołą w Chelmoniu działowa szkół Chelmonia, Chelmonia, Bielska i Elgiszewa, Placówki Zw. Powstańców i Woj. O. K. VIII z Bielska i Chelmonia, Oddz. Zw. Strzeleckiego z Lipienicy, Chelmonia i Elgiszewa, Straż Pożarna z Chelmonia, Kółko Rolnicze z Bielska, Koło BBWR z Bielska, Chelmonia, Chelmonia i Elgiszewa.

LIPNICA

Cicha wioska nasza godnie obchodziła święto narodowe. Już od samego rana ruch w niej panował wielki. Starzy i młodzi śpie-

Gminnego referat p. „Stan gospodarzy i samorządowy w gminie”, przedstawiając najważniejsze zamierzone prace realizacyjne na terenie gminy. Frekwencja zjazdu dosyć liczna, zebrało się bowiem przeszło 60 osób.

W wyniku zjazdu uchwalono 3 rezolucje.

szyli na miejsce zbiórki, by w uroczystościach brać tłumnie udział. Wypada zaznaczyć, że Lipnica stała się od niedawna jako by sercem gminy zbior. W Radowska, gdyż Zarząd Gminy ma tu swoją siedzibę.

Z inicjatywy wójta p. Fr. Wrzesińskiego i kier. szk. p. Kantaka uroczystość przybrała formę dotąd w wiosce naszej rzadko spotykaną. Na dziedzińcu szkoły powsz. zebrały się wszystkie organizacje miejscowe i pozamiejscowe. Ok. 10,45 wyruszył pochód pod komendą por. p. Zasady przez wieś do miejsc. kościoła parafialnego.

Wieczorem urządzili uczestnicy kursu doksztalcącego przedstawienie amatorskie. — Odegrano sztukę historyczną pt. „Majster Kiliński”. Całość przedstawienia pod wytrawną reżyserją p. kier. szkoły, wypadła dobrze, to też zebrana publiczność gorąco oklaskiwała amatorów.

Wszystkim biorącym udział w uroczystościach na długo w pamięci pozostaną podniesione chwile, których byli świadkami w dniu 5-go maja na terenie Lipnicy, nowej siedziby zarządu gminy W. Radowska.

Kącik Powstańców i Wojaków O.K. VIII

Komunikaty Zarządu Oddziału Pow. Ci którzy odeszli...

Dnia 23 kwietnia zmarł członek placówki wąbrzeskiej śp. druh Franciszek Kuligowski.

Dnia 3 maja zmarł członek honorowy placówki Kowalewo, weteran Powstania 1863 r. — druh ppor. Wojciech Falański.

Cześć Ich pamięci!

Przyjazd J. E. Ks. Biskupa Dr Okoniewskiego

W ciągu mies. maja wizytować będzie biskup chełmiński J. E. Ks. Dr Okoniewski dekanat wąbrzeski.

W poszczególnych parafiach utworzyły się komitety celem godnego przyjęcia Czcigodnego Ks. Biskupa.

Druhowie! Przyczynmy się i my swoją ścisłą współpracą w komitetach, swoją pomocą w uświetnieniu przyjęcia Dostojnego Gościa.

Wzywamy wszystkie placówki do gremjalnego brania udziału w uroczystościach.

Sprawa ćwiczeń

W sprawie ćwiczeń i wyszkolenia WF i PW, zechcą zarządy zwracać się bezpośrednio do komendanta powiatowego por. p. M. Szaleckiego, który wszystkim służy b. chętnie radą i pomocą.

W sprawie „Kącika”

Zarząd Powiatowy postara się, by kącik Powstańca i Wojaka ukazywał się regularnie co tydzień. Wzywamy zatem, zarządy placówek do niezwłocznego przesyłania wszelkich wiadomości o działalności placówek

I Powstanie Śląskie

Zarządom placówek komunikujemy, że książki drh. Grzegorzka pt. I. Powstanie Śląskie są do nabycia u drha sekretarza powiatowego, zamówienia, o ile nie zostały skierowane do Zarządu Głównego wysyłać do Zarządu Oddziału powiatowego.

Plan dobytu J. Eks. Ks. Bisk. Dr. Okoniewskiego W DEKACIE WĄBRZESKIM

W dniach od 11 — 21 maja wizytować będzie dekanat wąbrzeski J. Eks. Ks. Biskup Dr Stanisław Wojciech Okoniewski.

Ks. Biskup wizytować będzie w dniu:

- 11—12 maja ORZECHOWO
12—13 maja RYŃSK
13—14 DĘBOWAŁĄKA
14—15 maja NIEDZWIEDZ
15—17 maja WĄBRZEŃNO
17—18 maja ŁOPATKI
18—19 maja KRÓL. NOWAWIEŚ
19—20 maja PŁUŹNICA
20—21 maja BŁĘDOWO, pow. Chelмно.

W sprawie terminów zebrań

Zarząd Oddziału wzywa zarządy placówek do podania stałych terminów zebrań miesięcznych, na które od czasu do czasu przybywać będą członkowie Zarządu Powiatowego.

ZARZĄD POWIATOWY Adam Szczuka sekretarz Fr. Czerwiński prezes

Z ŻYCIA POWSTAŃCÓW I WOJAKÓW O. K. VIII. Placówki Kowalewo.

W niedzielę 28 kwietnia odbyło się w świetlicy plebarnie zebranie Placówki Powstańców i Wojaków przy udziale 40 członków. Prezes Skaja zagał zebranie hasłem Wolność, udzielając głosu sekr. drh. Smakulskiemu, który odczytał protokół z ostatniego zebrania; ta kowę został bez zmian przyjęty. Następnie prezes odczytał i referował okólnik i zarządzenia przełożonych władz związkowych.

W dyskusji zebrał głos kilku członków, a przemówienia były bardzo podniosłe.

W wolnych chwilach napiętnowano brudną robotę pewnych indywidualnych, które wysługują się agitacji ościennego państwa nad zdobywaniem „Ehrenkreuzów” i t. d. przyczem stwierdzono, że Powstańcy i Wojak Pomorski będzie zawsze stał na straży niezawisłości Państwa Polskiego, a nad zdrajcami otoczy zwiększoną czujność i w przyszłości indywidualnie takie opublikuje się w prasie.

Następnie omawiano sprawę ostatniego zjazdu powiatowego wąbrzeskiego, przyczem podano do wiadomości skład nowego zarządu powiatowego oraz wyrażono pochwałę prezesa Zarządu Głównego p. radey Zgrzebniaka z Torunia w kierunku uznania dla Związku Powstańców i Wojaków O. K. 8 powiatu wąbrzeskiego

W końcu omawiano sprawę uroczystości 3 maja, w myśl ustalonego programu, przez wybrany komitet. Po wyrażeniu porządku obrad, zebranie zakończono hasłem Wolność!

ZEBRANIE POWSTAŃCÓW I WOJ.

BIELSK. Dnia 5 maja o godz. 4 po poł. odbyło się w Bielsku zebranie zarządu Placówki Powstańców i Woj. O. K. VIII a o godz. 5-ej po poł. nadzwyczajne walne zebranie, na którym wygłosił referat na temat: „Konstytucja 3 Maja 1791 r. a Konstytucja z dn. 23. 4. 1935 r.” referent ośw. p. Niewiada Leon. Ponieważ dotychczasowy sekr. p. Witkowski ze swego stanowiska ustąpił, nadzwyczajne walne zebranie wybrało na sekretarza p. Kłaczyńskiego (dotychczasowego zastępcę sekr.), a na zast. sekr. p. Wrońskiego Czesł. Wybrana na zebraniu komisja przejęła agendy od dotychczasowego sekretarza.

WZMACNIAMY POLSKI STAN POZIADANIA NA ZIEMIACH ZACHODNICH

Na Pomorzu, w pow. kartuskim, blisko granicy niemieckiej, jest do wydzierżawienia w re- ce polskie gospodarstwo 125-morgowe (w tem 25 morgów lasu i 11 morgów łąki).

Blizszych informacji udzieli zainteresowanym — po nadesłaniu znaczka pocztowego na odpowiedź — Dyrekcja Okręgu Poznańskiego „Polskiego Związku Zachodniego” w Poznaniu ul. Fredry 7.

OSZCZĘDNOŚĆ JEST ZALETĄ. Lokowanie oszczędności w Premjowej Pożyczce Inwestycyjnej jest mądrością obywatelską.

Wiec pracowniczy w sprawie Pożyczki Inwestycyjnej

Dnia 8 maja o godz. 18 w sali hotelu pod Orlem odbył się wiec pracowników w sprawie pożyczki inwestycyjnej. — Wiec stosownem przemówieniem zagal naczelnik Urzędu Skarbowego p. Witeczak, zdając szczegółowe sprawozdanie z dotychczasowej subskrypcji na terenie całego powiatu.

W dalszym ciągu wiecu przemawiali Pp.: nauczyciel Winogrodzki, burmistrz Szwarz, Kochański, nacz. Tusz, naczelnik Cieszyński, dyr. Bulanda i inni.

W szerokiej dyskusji jaka po przemówieniach się wywiązała, obecni uchwalili poniższą rezolucję:

Zebrani pracownicy na wiecu w dniu 8. V. 1935 r. w Wąbrzeźnie jednogłośnie uchwalają zaapelować do kupców, sklepów handlowych, placówek przemysłowych, warsztatów rzemieślniczych, posiadłości ziemskich i rolników, aby subskrybowali Pożyczkę Inwestycyjną odpowiednio do ich sytuacji finansowej.

Zebrani uchwalili odnieść się do władz państwowych i samorządowych, aby przy udzielaniu koncesyj dawały pierwszeństwo tym którzy się wykażą odpowiednio subskrypcją Pożyczki Inwestycyjnej.

Zebrani na wiecu pracownicy wzywają dalej wszystkie władze i wszystkie osoby, aby w pierwszym rzędzie przy zakupach, dostawach i robotach dawali pierwszeństwo tym, którzy spełnili obowiązek obywatela w formie subskrypcji w odpowiedniej wysokości Pożyczki Inwestycyjnej.

Krok ten uzasadniony jest faktem, że pomiędzy subskrypcją dokonaną przez urzędników, a subskrypcją sfer kupieckich, handlowych, przemysłowych, rzemieślniczych, większych i mniejszych posiadłości rolnych zachodzi tak rażąca dysproporcja na niekorzyść tych ostatnich, że świat pracy nie może niereagować na uchylanie się niektórych odłamów społeczeństwa od dopełnienia jednego najkardynalniejszych obowiązków obywatelskich, jakim jest zwalczanie klęski bezrobocia.

Ci, którzy spełnili swój obowiązek obywatelski

K. K. O. M. WĄBRZEŃNA

W dalszym ciągu subskrybowali 3 proc. Poż. Inwestycyjną:

Młyn Parowy z pracownikami 7.900 zł, Wojtecka Jadwiga księgarnia 100 zł, Dr Piotrowski Jan, aptekarz 400 zł, Hostmann Günther, Jablonowo 200 zł, Grajkowski Antoni, kupiec 200 zł, Grabowski Bronisław, mistrz ślusarski 200 zł, Tobolski Jan, kupiec 100 zł, Waclaw Jankowski, Nowa Apteka 300 zł, — razem 9.500 zł.

W K. K. O. M. KOWALEWA

Komunalna Kasa Oszez. m. Kowalewa 500 zł, p. Stankiewicz Józef z Kowalewa 500 zł, burmistrz m. Kowalewa p. Kossek Józef 400 zł, notariusz p. Dietl Roman z Kowalewa 400 zł. Pozatem subskrybowano 5 proc. Po-

życzkę Inwestycyjną 11 subskrybentów na łączną sumę zł 1.400.

KOLEJARZE NA POŻ. INWEST.

Stacja Wąbrzeźno 3.200 zł, odcinek drogowy 4.900 zł, stacja Zieleń 1.100 zł, Książki 600 zł, Kowalewo Pom. 5.900 zł, Kowalewo Miasto 800 zł, Kowalewo Pom. Odc. Drog. 4.100 zł, stacja Golub 1.500 zł, Rychnowo 600 zł, Chelmoniec 100 zł, Ostrowite p. Golubiem 100 zł, — razem kolejarze 22.700 zł.

NAUCZYCIELSTWO NA POŻ. INWESTYCYJNA

Obowiązek obywatelski spełnili: Grono nauczycielskie szkoły powszechnej żeńskiej subskrybując 1.800 zł, dzieci szkolne 100 zł, p. Pawelec, woźny szkoły 100 zł, — razem 2.000,— zł.

Zapisujcie się na członków L. O. P. P.

ści tej pożyczki i zachęcał ich do subskrypcji. Przemówienie to przyjęli obecni oklaskami.

MILA ROZRYWKA

Restauracja Bractwa Strzeleckiego urządza codziennie w ogrodzie koncert dancng towaryzski. W każdą zaś niedzielę koncert smyczkowy od godz. 3.30. — Poleca dobre pielegnowane piwa i napoje alkoholowe znanych firm, dobrą kawę i ciasta. Ceny niskie.

KINO „SŁONCE”.

Dzisiaj poraz ostatni wspaniałny film lez i usmiechow pt. „PRZEDMIESCIE z Wallace Beery w roli głównej.

W sobotę i niedzielę arcywesoły film pt. „POCO PRACOWA”. W roli głównej znani komicy FLIP I FLAP.

KRATECZKI

Sąd Grodzki w Wąbrzeźnie rozpatrywał dnia 7. V. br. pod przewodnictwem Nacz. Sądu p. Cieszyńskiego kilka spraw karnych.

Za kielbasę — areszt. Bracia Władysław i Bronisław Kwiatkowsy z Wąbrzeźna to znani bywalcy hotelu przy ul. Wolności. Tym razem Kwiatkowsy zasiedli na ławie oskarżonych za szalbierstwo na szkodę rzeźnika p. Domachowskiego z Wąbrzeźna. Za czyn ten zostali ukarani każdy 2 miesięcznym aresztem.

Patyk i kury. — Marja Patyk obecnie zamieszkała w Budziszewie pow. Brodnica była wielką amatorką kur — i dlatego postanowiła skraść 3 kury na szkodę p. Józefa Kuziawy z Czapel. — Amatorce kur się sztuka nie udało, a Sąd ażeby odurzyć kradzieży ukarał Marję Patyk 1 miesięcznym aresztem z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata.

Kłótnia o ścięzkę — i kryminał. — Otton Steinberg i Franciszek Smigielski z Malego Pułkowa czuli niechęć do rodziny Gajtkowskich. Długo tłumili złość w sobie, aż nareszcie znalazli okazję do kłótni. — Steinberg zakazał uzywania ścięzki przez Gajtkowskich — co nie pomogło — więc postanowił wykonać samosąd, — zadając ciężki uraz cieleśny Gajtkowskiemu. Za czyn ten Steinberg i Smigielski zasiedli na ławie oskarżonych — a Sąd podyktował każdemu 6 miesięczy aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

Puszczal w obieg fałszywe pieniądze. — Zygmunt Jankowski z Wąbrzeźna młody a już zasiedli na ławie oskarżonych. Młody Zygmunt otrzymał wiadomość skąd 5 zł. fałszywe — i wiedząc o tem starał się je puścić w obieg. — Sąd biorąc pod uwagę młody wiek Jankowskiego ukarał go 2 tyg. aresztem z zawieszeniem kary na 2 lata.

XII TYDZIEŃ L. O. P. P. — OD 12 — 19 MAJA BR. POPIERAJ L. O. P. P.

Życie towarzystwa

— BACZNOŚĆ KSM. MĘSKIE I ŻENSKIE! — Fotografje z uroczystości pogebnania Ks. Prob. Zyndy można nabywać u sekretarza Okregu KSM. p. W. Rzezewskiego — Wąbrzeźno Mestwina 10.

Kierownictwo Okregu. — BACZNOŚĆ SOKOLI! — Ćwiczenia będą się odbywać nadal jak dotychczas w hali gimnastycznej przy szkole żeńskiej we wtorki i piątki od godz. 19.30. Spowodujących się odbyć występów, udział w Ćwiczeniach powinni brać wszyscy, a przede wszystkim starsi. Naczelnik.

MECZ NA POŻYCZKĘ INWEST.

W dniu 12. bm. o godz. 15.50 odbędzie się na boisku P.W. i W.F. pomiędzy K. S. Pogonią a K. S. Pomorzanką mecz piłkarski. Ze względu na to, że dochód z meczu przeznaczony na pożyczkę inwestycyjną, uprasza się Szan. Publ. o łask. poparcie.

W tym samym dniu o godz. 2 odbędzie się zawody kolarskie na trasie 25 km. Start szoso pod Sitno, meta — szosa pod Myśliwiec.

ZEBRANIE ORGANIZACYJNE ŻEŃSKIEGO Z. S.

Dnia 14. bm. (wtorek) o godz. 7.50 wiecu w świetlicy powz. szkoły męskiej odbędzie się pierwsze organizacyjne zebranie żeńskiego Związku Strzeleckiego, celem utworzenia oddziału żeńskiego na terenie miasta Wąbrzeźna. Osoby zainteresowane proszą o przybycie. Zarząd.

ZEBRANIE KOŁA OPIEKI RODZICIELSKIEJ

Dnia 9 maja br. odbyło się walne zebranie Koła Opieki Rodzicielskiej przy szkole powz. żeńskiej. Zebranie zagal prezesa Koła p. Kurzyński, witając w serdecznych słowach licznie przybyłych rodziców. Kierownik szkoły p. Kaucz przedstawił zebranym zamierzenia szkoły, omawiając święto pieśni, dzień Matki i Dziecka, wycieczki krajoznawcze do Golubia i do Krakowa, Częstochowy i Wieleżki. Pani naucz. Kalinowska zaznaczyła rodziców z działalnością Szkolnej Kasy Oszczędności, opartej na P. K. O. Nadmienila, że w ciągu 2 miesięcy zapisało się do PKO. 70 uczenie i zaoszczędziły w tym czasie przeszło 60 złotych. Następnie wybrano komisję rewizyjną, w skład której wchodzi: pp. prezes Kurzyński, Piechociński i kierownik Kaucz. Później kierownik p. Kaucz w pięknych słowach wskazał na wartość wychowawczą akcji oszczędnościowej, przedstawił też cel i ważność pożyczki inwestycyjnej, zachęcając zebranych gorąco do ofiarności względem Państwa, które daje nam dużo dobrego i otacza nas opieką, wzamian za co każdy obywatel winien się poczuwać do obowiązku subskrybowania pożyczki. Apeluje do zebranych, aby też swoim znajomym przypominali o ważno-

KRONIKA Kalendarzyk

Data	Miesiąc	Dzień	Sw. katolico.	Słońce	
				wschód	zachód
10	Maj	P.	Antoniego	3,52	19,14
11	"	S.	Franciszka	3,50	19,16
12	"	N.	Pankracego	3,48	19,17

DLA NAJBIEDNIEJSZYCH

Korporacja Kupców Samodz. w Wąbrzeźnie zamiast wieńca na trumnę śp. Konrada Góralskiego złożyła na najbiedniejszych miast Wąbrzeźna 10 zł.

NA DOŻYWIANIE DZIECI

Pow. Kolo Zw. Inwalidów Woj. R. P. Wąbrzeźno składa 10 zł na dożywanie dzieci szkolnych zamiast wieńca na trumnę śp. kol. Konrada Góralskiego.

OSTATNIA MINUTA

podpisywania Pożyczki Inwestycyjnej zbliża się! Piątek jest oficjalnie ostatnim dniem przyjmowania subskrypcji. Jak się dowiadujemy, kasy przyjmujące subskrypcję otwarte będą dzisiaj do godz. 20-tej (8-ma wieczór).

Niechaj zatem ten, który czekał na ostatnią minutę, spełni swój obywatelski obowiązek. Niechaj faktem niepodpisania Pożyczki Inwestycyjnej nie stanie nikt, kogo stać na to po stronie wrogów wielkich warstw bezrobotnych! Ten kto nie podpisze Pożyczki Inwestycyjnej, zadokumentuje, że nie współpracuje z bezrobotnym, że nie postępuje w myśl wskazań nauki Chrystusa: „Miłuj bliźniego swego”!

JAK SIĘ W OSTATNIEJ CHWILI DOWIADUJEMY, KASY PRZYJMOWAĆ BĘDA SUBSKRYPCJĘ JESZCZE JUTRO — W SOBOTE.

Jest to więc dobra i jedyna okazja by każdy spełnił swój obywatelski obowiązek!

— BACZNOŚĆ KURKOWE BRACCTWO STRZELECKIE! Celem oddania ostatniej przysługi zmarłemu bratu śp. Konradowi Góralskiemu, bierze Bractwo gremjalny udział w pogrzebie. Zbiórka wszystkich braci w sobotę, dnia 11. bm. o godz. 9.30 przed pol. u brata prezesa. Zarząd.

— ZEBRANIE ZW. PODOFICERÓW REZERWY odbędzie się w sobotę, dnia 11. bm. o godz. 20-ej w lokalu p. Nadolnego. O przybycie wszystkich członków proszą. Zarząd.

— BACZNOŚĆ POWSTANCY I WOJACY Wąbrzeźno. Miesięczne zebranie odbędzie się dnia 12. bm. o godz. 19.00 w hotelu pod Białym Orłem. Obecność wszystkich członków obowiązkowa. Zarząd.

Wydawca: Bolestaw Szczuka. Redaktor odpowiedzialny: Adam Szczuka, Wąbrzeźno, Mickiewicza 1. — Drukiem: Zakłady Graficzne Bol Szczuki — Wąbrzeźno Pomorze.

Nr. Km. 943/35.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie Jan Głowczewski mający kancelarię w Wąbrzeźnie przy ulicy Żwirki i Wigury nr. 12 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 14 maja 1935 r. o godzinie 10-tej przed pol. w Wąbrzeźnie przy ulicy Marszałka J. Piłsudskiego odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do p. Alfonsa Baranowskiego składających się z: 5 fotelików, 1 kanapy, 1 fortepianu, 7 krzesel, 2 krzesel fotelowych, 1 zegara stojącego, 1 stołu rozkładanego, 1 kanapy zielono pluszowej, 1 buletu, 1 lustra z podstawką, 1 lampy z żarówkami, 1 lampy z żarówką, 1 leżanki, 1 aparatu fotograficznego, 1 kompl. radjoodbiornika do sieci elektr., 4 lamp „Elektryk” z głośnikami, 1 mandoliny, 2 dywanów, 1 wózka dziecięcego, 1 maszyny do pisania, 1 szafa do ubrań dużej debowej, 1 stołu, 3 krzesel, 1 biurka, 2 regalików, 1 pomnika granitowego, 39 nagrobków różnego rodzaju, 1 samochodu osobowego Chevrolet r. 26., 1 futra męskiego, 3 obrazów, 1 platformy, 1 wózka ręcznego, 2 motorów elektr. 2 i 3 konny, 3 pasów skórzanych, 1 szlifarni, 1 wydymchalni, 1 śrutownika, 1 kuźni polowej, 1 warsztatu stolarskiego, 2 form do wyrabiania płyt, formy do wyrabiania pomników, 10 pomników różnego rodzaju i 3 płyt granitowych.

Oszacowanie powyższych ruchomości nastąpi przed licytacją.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym Wąbrzeźno, dnia 10 maja 1935 r.

(—) JAN GŁÓWCZEWSKI

Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie.

Rada Pomorskiej Izby Rolniczej na posiedzeniu odbytem w dniu 29 stycznia 1935 r. na podstawie art. 10 ustawy z dnia 5 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec oraz zgodnie z art. 35 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. III. 1928 r. o izbach rolniczych oraz § 5 p. f. statutu Izby uchwała:

Ustala się na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej opłatę od buhajów nieznananych w wysokości 50,— złotych od buhaja za każdy rok kalendarzowy na obszarze powiatów:

chełmińskiego, morskiego, sepoleńskiego, świeckiego, tczewskiego, toruńskiego i wąbrzeskiego. przy czym termin uiszczenia tej opłaty ustala się nie później niż po upływie 6 miesięcy od czasu wydania orzeczenia przez Komisję Licencyjną, odmawiającego licencji dla danego stadnika.

Dyrektor, (—) Szczepski

Powyższe pedaje się do publicznej wiadomości. Wąbrzeźno, dnia 6 maja 1935 r.

ZARZĄD MIEJSKI
Burmistrz (—) Schwarz

Dziś ostatni dzień Subskrypcji

3 proc. Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Wąbrzeźna w Wąbrzeźnie, Ratusz

przyjmuje subskrypcje bez przerwy do 20-ej wieczór

Oto środek do prania, którego używa każda dzielna gospodyni, oszczędzająca swą bieliznę.

Persil
PIERZE, BIELI; DEZYNFEKUJE

Do moczenia bielizny: HENKO, soda do prania i bielienia.

MAM DO ODDANIA

większą ilość suchych bali dębowych, bukowych i brzożowych od 2-5 cali grubości, dobrej jakości, szprychy, słupki dębowe, dyszle, drągi świerkowe i sosnowe po niższych cenach.

Tak samo sprzedaję wagonowo suche szczapy sosnowe, korowane wałki i szczapy brzożowe.

MATERJAŁ STOLARSKI suchy, pierwszej jakości od 20-50 mm. grubości, przeważnie 42 mm.

Nadszedł świeży transport SMOŁY, LEPNIKU, PAPY DACHOWEJ w różnych jakościach, CEMENTU, który polecam po jaknajniższych cenach.

Handel opału i materiałów budowlanych
MARJA SZYMAŃSKA, WĄBRZEŻNO-POM.
Telefon 50 ul. Marsz. Piłsudskiego

Władku!...

Jeśli chcesz być szczęśliwym w małżeństwie, zaprenumeruj dla żony czasopismo kobiece

NOWA LINJA

Miesięcznie 50 groszy
Rocznie Zł. 6'-

Każdy Urząd Pocztowy przyjmuje prenumeratę
Wydawnictwo „Nowa Linja”,
Kraków, skrytka pocztowa 272

Obywatele na front walki z bezrobociem!!!
Subskrypcje na Premjową Pożyczkę Inwestycyjną
Przyjmuje
Komunalna Kasa Oszczędności miasta Golubia

CZOŁEM

TOWARZYSTWO GIMN. „SOKÓŁ”

Wydz. Sokolic przy gnieździe Sokoła w Wąbrzeźnie
urządza w niedzielę 12 bm. o godz. 6-tej po południu na sali p. St. Klimka hotel „Dwór Wąbrzeski”

KONCERT MAJOWY

przy kawce i ciastkach własnego bufetu — —
Po koncercie odbędzie się od godz. 9-tej
ZABAWA TANEZNA

połączona z występami sokolic jak: gimnastyka, korowody, tańce figurowe w kostjumach, śpiew i t. d. Podczas całej zabawy będą sokolicie gościom podawały zakąski zimne i gorące jako specjalność FLAKI, sałatki różnorakie po wyjątkowo kryzysowych cenach. Goście mający zamiar korzystać z tej miłej zabawy, mogą otrzymać zaproszenia u drh. prezeski Wietrzyńskiej, ul. Kopernika 2.

O łaskawy udział w tej pierwszej imprezie wiosennej prosi

Zarząd Wydziału Sokolic przy gnieździe Sokoła w Wąbrzeźnie

Wanda Wietrzyńska, prezeska Stanisława Czarnota-Bojarska, wiceprezeska
Zofja Tarczewska, sekretarka Władysława Ceglecka, skarbniczka
Leonarda Witkowska, naczelniczka.

RESTAURACJA BRACTWA STRZELECKIEGO

ul. Żwirki i Wigury 1

urządza codziennie w ogrodzie

Koncert dancing towarzyski

W każdą zaś niedzielę KONCERT SMYCZKOWY od godz. 3,30

Polecam dobrze pielęgnowane piwa i napoje alkoholowe znanych firm, dobrą kawę i ciastka. Ceny niskie

O poparcie prosi

L. SOPOLIŃSKI kierownik

W maju i czerwcu

zaleca się kuracje kąpielowe w

W INOWROCŁAWIU - ZDROJU

Inowrocławskie kąpiele solankowe, borowinowe, kwasowęgłowe wskazane są przy:

artretyzmie, reumatyzmie, dniach schorzeniach serca, chorobach kobiecych i dzieci — — —

Informuje Zarząd Zdrojowiska.

Ogłaszajcie się w „GŁOSIE WĄBRZESKIM“

Od 1 lipca 1935 r. wydzierżawia się plebankę parafji Wąbrzeskiej!

Obszar około 120 ha. Warunki dzierżawy za opłatą 1 — zł. odebrać można w biurze parafjalnem. Termin składania ofert upływa z dniem 18 maja o godz. 12 w południe.

Ks. Proboszcz F. Zaręba

Kupię
używane kafle lub piece.
Kolor obojętny
A. Fenski
Żwirki i Wigury 1

Sięję
przez cały rok trzeźnię przeciw drapieżnikom na terenie gminy Ryńsk
St. Chwiałkowski

Poszukuję
mieszkania 1 lub 2 pokojowego z kuchnią na parterze. Wiad. w adm. Głosu Wąbrzeskiego

Kupię
zdrowe siano
M. Jeziński
skład żelaza

Dobra krawcowa
zamieszkała przy ul. M. Piłsudskiego 57 part. prawnie szyć bardzo tanio

Mieszkanie
3 albo 4 pokojowe 1 piętro do wynajęcia
Tobolski

Uczeń
kowalski może się zgłosić
Dylewicz Wąbrzeźno

Mieszkanie
3 pokoje zaraz do wynajęcia przy Głównym Dworcu nr. 30

Z powodu pogrzebu s.p. mego męża w dniu 11 bm.

hurtownia będzie zamknięta
w tym dniu do godziny 1-ej w południe

Z poważaniem
Rej. Hurt. Tytoniowa
z. Góralska Wąbrzeźno

Kucharka
potrzebna zaraz
M. Szymańska
skład węgla

Pożyczki
stare państwowe kupię
Zgł. piątki Wąbrzeźno
Rynek 11

Mieszkanie
słoneczne 4 pokojowe do wynajęcia
Wolności 46

Polecam się jako
kucharka
na wszelkie uroczystości
Ceny bardzo niskie
Murawska
Kowalewo Rynek

3 pokoje
z kuchnią zaraz do wynajęcia
ul. Pierackiego 29

KINO
dźwiękowe
SŁOŃCE

Dziś poraz ostatni najcudniejszy film łez i uśmiechów pt.

PRZEDMIĘSCIE

W sobotę i niedzielę arcywesoły film z Flip i Flap'em

„Poco pracować“

Książnica Kopernikańska
w Torunlu